ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»	**Силабус навчальної дисципліни** **«Міжнародне співробітництво в авіакосмічній галузі»** **«International cooperation in the aerospace industry»** Освітньо-наукова програма: Міжнародні економічні відносини Спеціальність: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента вибору фахового переліку
Курс	1 (перший)
Семестр	2 (другий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	5 кредити/ 150 год
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Предметом вивчення дисципліни «Міжнародне співробітництво в авіакосмічній галузі» є закономірності, механізми, інструменти та моделі комерціалізації інноваційних продуктів і технологій авіакосмічного сектору на міжнародному рівні, включаючи трансфер технологій, правове регулювання, ринкову стратегію, міжнародне партнерство, інтелектуальну власність і функціонування глобальних ринків високих технологій.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Метою навчальної дисципліни є формування системи загальнотеоретичних і прикладних знань у сфері міжнародного співробітництва, зокрема регулювання міжнародних відносин в авіакосмічній галузі, стратегічного управління та формування конкурентоспроможності авіапідприємств, управління ризиками в системі міжнародних бізнес-відносин в авіації.
Чому можна навчитися (результати навчання)	РН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій. РН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин. РН 17. Формулювати висновки і пропозиції, вирішувати проблемні ситуації та розв'язувати практичні завдання у сфері міжнародного бізнесу, зокрема, в авіаційно-космічній галузі. РН 18. Володіти навичками аналізу можливостей торговельного потенціалу країн світу та України з метою виявлення потенційно можливих та ефективних форм і умов організації міжнародного бізнесу, зокрема, у сфері авіаційних перевезень.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	ІК. Здатність виявляти та розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, генерувати нові ідеї під час професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин, в області міжнародного бізнесу або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень із застосуванням новітніх інноваційних технологій при здійсненні комплексних досліджень

	світогосподарських зв'язків з урахуванням невизначеності умов і вимог. СК05. Здатність до формування наукового цілісного уявлення про кооперування, міжнародні економічні відносини в авіакосмічній галузі в умовах сучасних світових трансформаційних процесів. СК07. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності у сфері міжнародних економічних відносин. СК08. Здатність професійно оцінювати вплив середовища міжнародних економічних відносин на результативність зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання, зокрема авіакосмічної галузі. СК09. Здатність приймати обгрунтовані рішення в питаннях розвитку авіакосмічної галузі в глобалізаційних умовах.
Навчальна логістика	Міжнародна авіакосмічна галузь в сучасних трансформаційних умовах Авіаційна галузь в національній стратегії в умовах сучасних трансформаційних світових процесах. Перспективи і шляхи підвищення конкурентоспроможності української авіаційної галузі. Поглиблення міжнародного співробітництва у сфері космічної діяльності. Міжнародне науково-технологічне співробітництво в авіаційному секторі. Реалізація державної політики у сфері космічної діяльності в інтересах національної безпеки держави. Державне регулювання аерокосмічної галузі як частини ефективної національної безпеки держави. Розвиток аерокосмічної галузі України в конттексті реалізації принципів національної безпеки. Міжнародні та регіональні організації регулювання міжнародної авіаційної галузі. Загальна характеристика та структура багатостороннього регулювання міжнародного повітряного транспорту. Ієрархічна система інституціональної взаємодії міжнародних авіаційних організацій з авіатранспортними підприємствами.
	Видизанять: при вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне співробітництво в авіакосмічній галузі» використовуються наступні методи навчання: академічна лекція, робота в малих групах, семінар-дискусія, тести, презентація, кейс-метод, ділова гра. **Форми навчання:** очна, дистанційна. **Методи навчання:** Водночас, використовуються такі методи навчання як: проблемне викладання лекційного матеріалу, пояснювально-ілюстративний метод; статистичний, аналітичний, графічний метод викладання матеріалу; дослідницький метод, у т.ч. в процесі складання аспірантами економічного обґрунтування актуальності, мети і завдань наукових досліджень на задану тему. Застосування традиційних та інтерактивних методів навчання здійснюється в процесі проведення лекцій, практичних занять, демонстрації презентацій, під час складання бюджетів наукового дослідження, заявок на гранти, а також в процесі самостійного виконання аспірантами пошуково-дослідницьких завдань, самостійного опрацювання базової, допоміжної навчальної літератури та інформаційних ресурсів в Інтернеті.

Пререквізити	Базові знання з дисциплін «Міжнародна економічна безпека», «Моделі розвитку світової економіки і глобальних фінансів»
Інформаційне забезпечення	**Базова література** 1. Грущинська Н.М. Digital transformation in contemporary society. Monograph Edited by Valentyna Yuskovych-Zhukovska and Oleg Bogut . Silesia Province, Poland transformations of modern society in the era of 420 informatization. 420-450 p. 2024 2. Hrushchynska N. Quality of life in the era of information technologies. Exploring Quality of Life Amid Global and Local Transformations: monograph. Tadeusz Pokusa, Tetyana Nestorenko, Dominika Kalita (eds.) Publishing House of the Academy of Applied Sciences – Academy of Management and Administration in Opole, 2024; 654 p. P.529-537 3.Грущинська Н.М. Соціально-економічна реабілітація у повоєнний період: роль публічного управління у захисті населення. Колективна монографія. «Модернізація інститутів публічної влади у форматі цифрової держави: виклики та перспективи в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення». Балтійська міжнародна академія. Травень 2025 р. 4.Грущинська Н.М., Побоченко Л.М., Пічкурова З.В., Прокоп'єва А.А. Авіаційна та космічна галузі в постіндустріальному розвитку. №2 2024 с.6-13 **5.** Грущинська Н. Економічна складова цінностей сучасного цифровізованого світу. Галицький економічний журнал. с.214-233. № 2 (87) 2024 рік. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02 **6.** Грущинська, Н. М. Економічна складова війн, тероризму, колоніалізму / Н. М. Грущинська // Причорноморські економічні студії. — 2023. — № 84. — С. 7-14. **7.** Грущинська Н.М. Економічна дипломатія в епоху штучного інтелекту. Київський економічний науковий журнал. №8. С. 25 – 31. 2025 p.DOI: https://doi.org/10.32782/2786-765X/2025-8-3 **8.** Грущинська Н.М. Визначники техноеволюційних змін. Економіка в умовах цифрової трансформації: Е45 перспективи розвитку в XXI столітті [Електронний ресурс] : тези доп. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 16 трав. 2024 р.) / відп. ред. Ю. М. Уманців. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. – 390 с. – Укр. та англ. мовами. **9.** Грущинська Н.М. Еволюція міжнародної спеціалізації національної економіки в умовах технологічних світових змін та війни. Науковий сімпозіум «Творчий внесок професора Антона Філіпенко в навчально-науковий процес економічних спеціальностей вищих навчальних закладів України». 21-22 грудня 2023 р. **10.** Грущинська Н.М. Дипломатія України під час російсько-української війни. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Дипломатія в міжнародних відносинах: сучасні виклики та перспективи». 29 лютого 2024 року с.45-48 **11.** Грущинська Н.М. Глобальні горизонти міжнародного співробітництва України в авіаційній і космічній сферах. XI Всесвітній конгрес «Авіація в XXI столітті – безпека в авіації та космічні технології». НАУ. 25-27 вересня 2024 р. **12.** Грущинська Н.М. Роль військових організацій у забезпеченні міжнародної продовольчої безпеки. Матеріали міжнародної конференції «Міждисциплінарні виміри військових організацій в

	умовах гібридної війни: соціальні, управлінські та гуманітарні перспективи». 8 травня 2025 р. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Факультет соціології. **13.** Грущинська Н.М. Міжнародні економічні відносини у період військових конфліктів. Матеріали XVI міжнародна науково-практична конференція «Національні економічні стратегії розвитку в глобальному середовищі. 24 квітня 2025 р. м.Київ. ДУ КАІ. **14.** Набок І.І. Проблеми відновлення світової авіаційної галузі в наслідок коронавірусної кризи / І.І.Набок // Modern international relations: topical problems of theory and practice: collective monograph / Faculty of International Relations of the National Aviation University; under general editorship of W. Welskopa, Y.O.Voloshin – Lodz: Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi, 2021. – С. 186-192. **15.** Соколова З., Набок І., Прокоп'єва А., Сидоренко К., Бойчук Д., Родіонов П. (2022). Аналіз ефектів утілення угоди про спільний авіаційний простір із ЄС для галузі пасажирських авіаперевезень України в довоєнний період // Financial and credit activity problems of theory and practice, 6(47), pp. 400-423. https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.47.2022.3937. **16.** Airport services international competitiveness management / К. В. Сидоренко, О. В. Шеремет // Modern international relations: topical problems of theory and practice: collective monograph / Faculty of International Relations of the National Aviation University; under general editorship of W. Welskop, Y. O. Voloshin – Lodz: Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi, 2021. – 436 p. – P. 194-199. http://fmv.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/collective-monograph_2021.pdf	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, Проектор	
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Модульна контрольна робота, залік	
Кафедра	Кафедра міжнародних економічних відносин, бізнесу і туризму	
Факультет	Факультет права і міжнародних відносин	
Викладач(і)	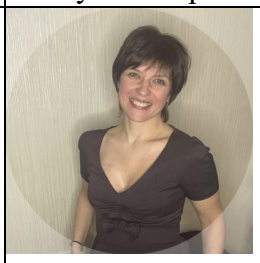	**ПІБ викладача: Грущинська Наталія Миколаївна** **Посада: професор кафедри** **Науковий ступінь: д.е.н.** **Вчене звання: професор** **Профайл викладача:** https://orcid.org/0000-0002-5606-4666 https://scholar.google.com/citations?user=ZPLiUqcAAAAJ&hl=uk https://www.scopus.com/freelookup/form/author.uri 57221566991 **Тел.: 4067365**
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс, викладання українською мовою.	
Лінк на дисципліну	Після формування групи слухачів створюється кабінет в Google Classroom з необхідними матеріалами для навчання	
Максимальна кількість слухачів	50	